

SÖKANDE

Byggbolaget i Vetlanda AB, 556835-9516
Box 177
574 22 Vetlanda

Ombud: Advokat Martin Ågren
Advokatfirman Glimstedt Jönköping AB
Box 2083
550 02 Jönköping

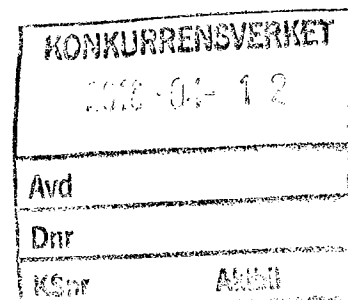
MOTPART

Vetlanda kommun
574 80 Vetlanda

Ombud: Advokat Siv Ann Andermyr
Andermyr Advokat AB
Box 70396
107 24 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning

BAKGRUND

Vetlanda kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende sanering och renovering av idrottshall Hövdingen Mogärde 20:1, dnr UH-2017-269. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt LOU med avsikt att anta det anbud som har lägst beräknad kostnad för utvärdering.

Efter utvärdering antogs anbud från Nässjö Bygg Aktiebolag (Nässjö Bygg). Anbud från Byggbolaget i Vetlanda AB (Byggbolaget) rangordnades på andra plats i utvärderingen.

Dok.Id 256746

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Hamngatan 15	036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	036-15 66 55	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN

Byggbolaget yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Nässjö Bygg inte ska beaktas.

Kommunen anser att ansökan om överprövning ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Byggbolaget:

Nässjö Bygg uppfyller inte kommunens krav på ekonomisk stabilitet. Kommunen har därmed felaktigt kvalificerat och utvärderat Nässjö Byggs anbud i upphandlingen. Kommunen har ställt krav på att anbudsgivare ska ha en stabil ekonomisk ställning för att kunna upprätthålla avtalsrelationen med kommunen och att anbudsgivaren ska på ratingskalan för kreditvärdighet ha poäng motsvarande ”kreditvärdig”. Av Nässjö Byggs årsredovisning för räkenskapsåret 2015/2016 framgår att årsredovisningen inkom till Bolagsverket först den 29 mars 2017, dagen innan beslut skulle ha fattats om tvångslikvidation. Av den till årsredovisningen fogade revisionsberättelsen framgår anmärkningar om att årsredovisningen inte har upprättats i överensstämmelse med årsredovisningslagen. Beträffande räkenskapsåret 2016/2017 har Nässjö Bygg ännu inte givit in någon årsredovisning till Bolagsverket. På grund av revisorsanmärkningen uppfyller inte bolaget det i upphandlingen obligatoriska kravet om ratingpoäng motsvarande ”kreditvärdig”. Nässjö Byggs förfarande att under två på varandra följande år underlåta att inom den lagstadgade tiden upprätta årsredovisning har medfört att bolagets ekonomiska resultat och ställning inte kan bedömas korrekt. Den riskklassning som UC har gjort avspeglar helt korrekt den risk kommunen skulle ta vid en avtalsrelation med Nässjö Bygg. Creditsafes rating grundas på gamla årsbokslut, och saknar relevans. Inyetts rating säger inte mer än att Nässjö Bygg inte har några skulder eller betalningsanmärkningar. Nässjö Bygg uppfyller därmed inte kravet om kreditvärdighet.

Kommunen:

Nässjö Bygg har bekräftat sin stabila ekonomiska ställning för att klara av uppdraget. I förfrågningsunderlaget 2.1 anges att anbudsgivare som har lägre kreditvärdighet än 7 på den tiogradiga skalan kan komma att diskvalificeras. Detta betyder att kommunen har förbehållit sig rätten att ta andra hänsyn samt att uteslutning inte är en obligatorisk konsekvens. Nässjö Bygg bedömdes ha en kreditvärdighet motsvarande 6 på Business Checks ratingskala. Med hänsyn till att ratingen låg nära 7 och att ratingkravet ställts förhållandevis högt med hänsyn till uppdragets värde, så gjorde kommunen ytterligare kontroller hos andra kreditupplysningsinstitut. Hos Creditsafe erhöll Nässjö Bygg rating 89 av 100 och bedömdes ha mycket god kreditvärdighet. Hos Inyett erhöles rating 0, vilket är det högsta. Ratingen 1 hos UC är rent statistisk och inte gjord utifrån Nässjö Byggs verkliga ekonomiska förhållanden. Sammantaget har kommunens kontroller hos olika kreditupplysningsinstitut tillsammans med andra överväganden inneburit att kommunen har ansett sig kunna kvalificera Nässjö Bygg och då bolaget har offererat lägsta pris var det korrekt att tilldela bolaget upphandlingen. Kommunen har varken skyldighet eller kompetens att närmare analysera kreditupplysningsinstitutens olika utgångspunkter och kommunen har inte heller skyldighet att kontakta Bolagsverket för att efterhöra om årsredovisningar har kommit in i rätt tid. Kommunen måste utgå från att etablerade kreditupplysningsinstitut tar relevanta hänsyn vid sin betygssättning. Vad gäller årsredovisningens försening och frågan om Bolagsverkets eventuella beslut om tvångslikvidation så går Byggbolaget händelserna i förväg.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Gällande regler*

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra

upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

15 kap. 10 § LOU anges att en upphandlande myndighet får begära utredning av en leverantörs ekonomiska och finansiella ställning i första hand i form av

1.lämpliga intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis om lämplig ansvarsförsäkring,

2.årsredovisningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av årsredovisningar krävs enligt lagstiftningen i det land där leverantören är etablerad, eller

3.uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller, för högst de tre senaste verksamhetsåren, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

Om en leverantör har godtagbara skäl för att inte lämna in sådan utredning som den upphandlande myndigheten begär, får leverantören i stället åberopa annan utredning som myndigheten finner lämplig.

I 20 kap. 6 § LOU anges att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förfrågningsunderlaget

I 2.1. anges bl.a. följande. Anbudsgivare ska bekräfta att denne har en stabil ekonomisk ställning för att klara av uppdraget. Uppgifter från kreditupplysningsinstitutet "Business check i Sverige AB" kommer att inhämtas och kommer att ingå vid prövning av ekonomisk och finansiell ställning. Har

anbudsgivare lägre kreditvärdighet än siffran 7 på den tiogradiga skalan kan anbudsgivare komma att diskvalificeras.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

De obligatoriska krav som anges i förfrågningsunderlaget ska normalt vara till fullo uppfyllda i anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna uppta ett anbud till slutlig anbudsutvärdering och tilldela anbudsgivaren kontrakt (se HFD 2016 ref. 37 II).

I förfrågningsunderlaget har det i nu aktuell upphandling ställts krav på bl.a. anbudsgivarnas ekonomiska situation. Det anges att anbudsgivare ska bekräfta att de har en stabil ekonomisk ställning för att klara av uppdraget. Har anbudsgivare lägre kreditvärdighet än siffran 7 hos Business Check Sverige kan diskvalificering bli aktuell.

Ovan beskrivna krav i förfrågningsunderlaget medger för kommunen ett visst bedömningsutrymme inom de ramar som följer av de allmänna principerna i 4 kap. 1 § LOU. Kravet syftar, så som det är formulerat, till att en avtalsrelation ska kunna upprätthållas. Byggbolaget har främst gjort gällande att Nässjö Byggs underlåtenhet att inom den lagstadgade tiden upprätta årsredovisning har medfört att dess ekonomiska stabilitet har felbedömts av kommunen.

Förvaltningsrätten konstaterar att det framgår av 2.1 i förfrågningsunderlaget att kontroll av kravuppfyllelse skulle ske genom att kommunen inhämtar

uppgifter om anbudsgivarens kreditvärdighet, tillsammans med anbudsgivarens egen bekräftelse av en stabil ekonomisk ställning. Det har inte uppställts några krav i upphandlingen om att kravet skulle styrkas på annat sätt. Vad Byggbolaget har anfört och åberopat visar inte att kommunen har felbedömt Nässjö Byggs ekonomiska ställning, med hänsyn till resultaten från Business Check, och de efterföljande kontrollerna från Creditsafe och Inyett. Att Nässjö Bygg har en sämre riskklass hos UC och de anförda omständigheterna kring årsredovisningen föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten har enbart att pröva om upphandlingen följt principerna i LOU. Det ankommer därmed inte på rätten att göra en utvärdering av om Nässjö Bygg har en stabil ekonomisk bas utifrån andra utvärderingsgrunder än de som framgår av förfrågningsunderlaget. Inte heller vad Byggbolaget anfört i övrigt medför att upphandlingen ska anses ha skett i strid mot LOU eller på ett sådant sätt att bolaget därigenom har lidit eller riskerat att lida skada.

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att kommunen inte har åsidosatt bestämmelserna i LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna när man har kvalificerat och antagit Nässjö Byggs anbud. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Susanne Karlberg

Rådmannen Susanne Karlberg har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.